

нитѣ доводи противъ тая теория въ Л-витѣ ржѣ. Кявендишовото откритие, че водородътъ кога гори образу вавода доставило на Л. едно обяснение за растопяването на металитѣ въ кислоти. Той видѣлъ тутакси, че водата въ това дѣйствие се разлага, водородътъ се освобождава, а кислородътъ, другата стихия, се съединява съ останалата стихия, та образува окисъ. Затова се и припознава, че химията дължи на Л. научната си основа.

Л. е и създателътъ, въ сътрудничество съ съотечественика си Гуйтона де Морво, на химическата номенклатура, която е дала възможностъ на науката да направи толкова напредъкъ. И физиката, па и физиологията, дължатъ на Л. много; той е изследвалъ топлината и е обяснилъ явленията дишане и животна топлина. Нему дължи и земедѣлнето, въ което е въвелъ нѣкои подобрения. Той е писалъ много опити и записки, нѣ най-главния му трудъ е *Начала отъ химия* (2 т., 8°, 1789). Разбира се, че химическитѣ му трудове сега сж интересни само като една точка въ историята на химията. Л-витѣ услуги на науката не могли да го спасятъ отъ яростта на тълпата противъ данъко-закупителѣтѣ (Л. билъ данъко-закупителъ), та погинялъ подъ гилотината. Той билъ жененъ за дъщерята на сътрудника си по държавното правителствено прѣдприятие. Въ жена си той намѣрилъ дѣятелна помощница въ научнитѣ си работи. Тя водила лабораторнитѣ му дневници, прѣвождала за него отъ английски научни статии, рисувала и гравирала чѣртежи за неговата химия. Слѣдъ Л-вата смъртъ тя

се оженила вторично за знаменития физикъ Ръмфорда. Тя умрѣла на 79 години въ 1836.

Лаврентия (Св.). Най-важната рѣка въ сѣверна Америка, чрѣзъ която се истичатъ водитѣ на голѣмитѣ езера (Горно, Хъронъ, Мичиганъ, Ерие и Онтарио) въ Атлантически океанъ. Излиза изъ езеро Онтарио, при Кингстонъ, тече сѣверо-источно и съставя прѣдѣла между Ню-Йоркъ и Канада, и се влива въ заливъ Св. Лаврентия; дълга 1,200 килом. По широчината си, островитѣ си и хубостта на брѣговетѣ си, е една отъ първитѣ рѣки на свѣта. Тя е 70 килом. широка при устието си, 11 килом. при Квебекъ, 7 килом. при исхода си изъ ез. Онтарио. Между езерото и Квебекъ, тя образува, като се разширява, езера Милъ-Илъ, Св. Франсоа и Св. Петръ, които сж 16 килом. на ширъ и 40 надлъжъ. Св. Л. е посѣяна съ много острови; главнитѣ сж Монреалъ и Инсусъ. Тая рѣка е корабоплавателна за най-голѣми кораби до Квебекъ, дѣто е още 40 метра дълбока, и за кораби съ вмѣстим. отъ 600 тона, до Монреалъ. Между Кингстонъ и Монреалъ на корабопл. прѣчжатъ бързеи; сега канали служатъ да се заобикалятъ тия прѣчки. Рѣката прибира, отдѣсно: Риплѣй, Св. Франсоа и др.; отлѣво Отава, Св. Маврикия и др.; всички тия рѣки сж голѣми, дълбоки и брѣговетѣ имъ покрити съ гжети гори. — Какъ Картие открилъ Св. Л.; Ларокъ ѝ изследвалъ въ 1540; Шамплень ѝ изработилъ картата и основалъ на брѣговетѣ ѝ градъ Квебекъ въ 1608.

Лаврентия (Св.). Малкъ островъ въ сѣверната часть на Берингово море. Вътрѣшността му